

Midden-Drenthe

Algemene beschouwingen Begroting 2021 Midden-Drenthe

De Coronacrisis heeft de maatschappij op zijn kop gezet. Ook de begroting 2021 van onze gemeente draagt hier de sporen van. Gelukkig staat de gemeente er op dit moment financieel nog voldoende goed voor. Het gevolg van jarenlang behoedzaam beleid. Een klein tekort op de meerjarenbegroting nemen we nu even op de koop toe. Natuurlijk is er een stuk financiële onzekerheid. Eerst maar eens kijken wat ervan komt.

Een goede betrouwbare overheid, die zijn taken netjes uitvoert, is belangrijk. Een overheid moet inwoners, die door Corona in de knel komen en zijn gekomen, helpen en ondersteunen. Een schild voor hen die het niet zo hebben getroffen. Voorwaarde is wel dat het Rijk over de brug komt. Met geld om de gevolgen van corona op te vangen. Met geld om de enorme en volgens de laatste berichten nog steeds groeiende tekorten op het sociale domein- op dit moment vooral de WMO en Jeugdzorg- te kunnen wegwerken. Corona raakt praktisch alles in de gemeente. Werkgelegenheid, bedrijven, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur, sport, horeca, toerisme, dorpshuizen, (overbelasting van) de organisatie. Gevolgen: faillissementen, baanonzekerheid, werkloosheid, eenzaamheid. De begroting draagt hier de sporen van. Maar er is natuurlijk meer dat in het uitvoeringsprogramma in gang is gezet. En dat moet worden uitgevoerd. Ik loop wat de PvdA betreft de belangrijkste punten na.

In deze tijd krijgt de gemeente te maken met twee uitdagingen. Ten eerste het verbeteren van de organisatie. Ten tweede het hoofd bieden aan de gevolgen van corona. De organisatie gaat een slag maken. Klantvriendelijkheid moet beter. Daarvoor komt een protocol. En de tevredenheid van de afdoening gaan we meten bij de inwoners. Financiële controle, projectmatig werken en de kwaliteit moet omhoog. Goed dat daarvoor middelen beschikbaar zijn gesteld. Belangrijk is het scholingsbudget. Dat is goed voor de blijvende ontwikkeling van de medewerkers belangrijk en om beleid te ontwikkelen. Het zorgt er ook voor dat de ambtenaren met plezier bij de gemeente blijven werken. Blij dat de ICT wordt aangepakt. Corona heeft eens te meer laten zien dat goede ICT onmisbaar is voor de dienstverlening. De PvdA vindt het vooral belangrijk dat de website van de gemeente voor iedereen goed begrijpelijk en gemakkelijk te gebruiken is. Wij willen graag dat hier samen met taalambassadeurs en ervaringsdeskundigen naar wordt gekeken. Nog een punt over de organisatie. Communiceer goed over de Coronamaatregelen die worden genomen. Ik noem St Maarten, het al of niet doorgaan van de intocht van Sinterklaas, het carbidschieten. Zorg voor duidelijke toegesneden en tijdige duidelijke communicatie.

Maar door Corona en de extra taken kraakt de organisatie in zijn voegen. Daarom is onze inbreng beleidsarm.

Bijna alle punten die wij aandragen hebben te maken met Corona. Goed dat de lokale lasten niet extra worden verhoogd. Belangrijk voor mensen en bedrijven die het in deze tijd moeilijk hebben.

Daarom is het van groot belang dat we ons bestaande sociale beleid overeind houden. Dat is de ondergrens wat de PvdA betreft. Het is een solide vangnet voor hen die er mee te maken hadden en nu via Corona ermee te maken krijgen. Het biedt basis om straks weer goede start te maken. Maar het verdient wel extra inzet ook van middelen. We zijn al jaren trots op ons zeer goede armoedebeleid, het kindpakket, zorgkostenregeling. Maar de omstandigheden zijn nu veranderd. Qua zorg (WMO) en Jeugd is het in principe bij de gemeente redelijk goed geregeld, maar wel vinger aan de pols houden, voor WMO komt nieuw beleid. En dat houden we wel vast. Volgend jaar staat ook het nieuwe armoedebeleid op de rol. Armoedebeleid, dat misschien nu nog wel belangrijker is dan ooit. Steeds meer mensen die in financiële moeilijkheden komen omdat ze geen werk meer hebben (of minder werk) en omdat de vaste lasten en boodschappen e.d. duurder zijn geworden. Mensen met een bedrijf, dat het niet heeft kunnen redden. ZZP-ers, die zonder opdrachten zitten.

Zorgkostenregeling verbeteren

In dit verband is het handig zorgkostenregeling te evalueren. Dankzij de PvdA is deze opgetrokken naar 130% van het sociale minimum. Dat is zeker van groot belang, omdat mensen die chronisch ziek of gehandicapt zijn moeilijker (meer) kunnen gaan werken om hun inkomen te kunnen verhogen. Vandaar de vraag aan het college: Hoe gaat het nu met de zorgkostenregeling? Bereiken we meer mensen? En is er nog steeds sprake van onderbesteding van het budget? Wat de PvdA betreft kijkt het college serieus naar de mogelijkheid om dit percentage verder te verhogen na volgend jaar.

Landelijk is een meerderheid van de politieke partijen inmiddels voor verhoging van het minimumloon. De PvdA is hier blij mee. Maar dit betekent wel dat we dan de miniregelingen mee moeten laten stijgen met de verhoging van het minimumloon. En kunnen we hiervoor rekenen op een compensatie van het Rijk? Voor de PvdA is het belangrijk dat we dit meenemen bij het sociale beleid.

Werk is nog steeds de beste manier om uit een uitkering te komen. Dat is voor de gemeente het beste, maar ook voor de mensen die het betreft. Momenteel raken steeds meer mensen werkloos, en onze angst is dat het door Corona nog harder op gaat lopen. Is daar al een inzicht in de ontwikkelingen? Wat doet de gemeente om mensen die hun baan kwijt raken zo snel mogelijk aan het werk te krijgen? Is daar extra inzet op momenteel, als dat nog niet zo is, zouden we dat niet moeten gaan organiseren?

Door de Corona blijkt dat het fijnmazige systeem van sociale contacten onder druk is komen te staan. Dorpshuizen zijn onmisbaar, maar die zijn al zeker twee weken op slot. En hoe lang dat gaat duren? Al eerder zijn veel activiteiten geschrapt. Dat heeft grote sociale gevolgen voor het dorp, maar ook financiële gevolgen voor de dorpshuizen zelf. Van het rijk komt geld als compensatie beschikbaar. Houd daarmee de dorpshuizen in de benen. College, geef het geld zo snel mogelijk door aan de dorpshuizen en lever maatwerk. De nood is hoog!

Wat ons betreft gewoon uitgeven en verantwoording achteraf aan de raad. Als ze weer open kunnen, dan moeten ze hun taak als contactpunt voor het sociale leven van dorpen en wijken weer snel kunnen oppakken. Want dorpshuizen zijn net als scholen de kern van het sociale leven in het dorp. Daar kunnen we niet zonder! Kijk naar De Heugte, loopt geweldig gerund door vrijwilligers. Gisteren Drents dorpshuis van het Jaar geworden. Gefeliciteerd!

In deze tijd willen wij natuurlijk vaak naar buiten. We hebben beleid ingezet voor bloeiende bermen. Goed voor de biodiversiteit (bijen) en voor bestrijding van de eikenprocessierups. We hebben al vaker aandacht gevraagd voor het maaibeheer. Eigenlijk nooit antwoord op gekregen. Let op ecologisch beheer bij de aanbestedingen en zie erop toe bij de uitvoering. Wat de processierups betreft, dat gaat weer terug naar alleen bestrijding. Preventie is op middellange termijn nog belangrijker. Waar is de follow-up van het nestkastjesproject gebleven? Goed bomen- en bosbeheer gaat niet alleen over verkeersveiligheid. Gaat om ecologische evenwicht en belang voor klimaatadaptatie. En zoals bij de bloeiende bermen gaat het ook om het aanzicht en de belevingswaarde. Het buiten beleven en bewegen is nu extra belangrijk. Door de VRTB is er ook al aandacht voor gevraagd. Maak het wandelknooppunten netwerk in westelijke richting af! Dat geeft weer extra mogelijkheden. Het is goed voor de mens en goed voor het toerisme. En leg bij zo'n netwerk ook eens verbinding met kunst. De PvdA pleit al enkele jaren voor kunstzinnige bankjes.

Het gaat ons om een omvattende benadering: natuur-inclusieve landbouw, tegengaan verdroging, maatregelen bij nieuwbouw, een circulaire regionale economie, te veel om op te noemen. Al komt veel uit Den Haag de gemeente kan hier ook een belangrijke bijdrage aan leveren. De duurzame energie en de RES opgave gaat hand in hand met een goede voorlichting aan burgers. Verduurzaming van woningen kost veel en is ingewikkeld. Op de zonneladder gaan daken van woningen en bedrijfsgebouwen voor, maar als zonneparken nodig zijn, pas die landschappelijk goed in en zorg dat bij plaatsing en realisering inwoners betrokken worden.

Bij de goede sociale infrastructuur hoort ook een goede bereikbaarheid. Het lijkt er op dat de nadruk komt te liggen op de 'vette' lijnen: de lijnen met veel passagiers. Dan dreigt een kaalslag voor de landelijke gemeenten en in het landelijk gebied. Dat is nu al aan de gang, nu de vervoersbedrijven moeten bezuinigen en de kleine busjes, zoals de buurtbus, rijdt door corona al 8 maanden niet, worden geconfronteerd met extra eisen voor de gezondheid. Zet bij publiek vervoer in op fijnmazigheid. En zorg voor betere afspraken tussen de verschillende vervoersvormen, anders lijkt als of plusbus, spectrumbus, buurtbus, automaatje en wat er ook maar verder rond rijdt, elkaar beconcurreren. College, hoe staat het met het samenbrengen van deze vervoersvormen van publiek vervoer?

Aan enkele dorpsvisies wordt momenteel hard gewerkt: Dorpsvisie Hooghalen, Visie op Smilde, Dorpsvisie in Wijster... en straks de actualisatie van de structuurvisie Westerbork. 2021 wordt dus een druk en belangrijk jaar, waarbij de raad de visies vast gaat stellen of in ontvangst gaat nemen. Wat PvdA betreft belangrijk dat deze visies voor eind volgend jaar bekend zijn, zodat er een goed en diepgaand debat tijdens de verkiezingen gevoerd kan worden. Wat in elk dorp speelt is een tekort aan woningen voor met name starters en ouderen. De PvdA

pleit al een tijdje om instrumenten te ontwikkelen zodat woonwensen voor betaalbare huur-en koopwoningen ook echt kunnen worden gerealiseerd. Actief grondbeleid is zo'n instrument!

Goede scholen - voor onze kinderen en kleinkinderen - vinden wij cruciaal. Momenteel wordt hard gewerkt aan een integraal huisvestingsplan voor het onderwijs. Zodat in de toekomst in de hele gemeente schoolgebouwen zijn die ruim genoeg, duurzaam en goed geventileerd zijn. Daarvoor is het belangrijk dat er voldoende geld beschikbaar is, en we zijn trots dat in deze begroting een flinke investering voor de komende jaren in het onderwijs zit. Bovendien is de renovatie van de Harm Smeenge school gerealiseerd. De duurzame school voor middelbaar onderwijs wordt najaar 2021 opgeleverd. Daaraan is - waarvoor de PvdA lang heeft geijverd- ook een techniek tak gekoppeld. Een mooie school waar de gemeente Midden-Drenthe nog lang plezier van kan hebben. Wel een vraag: Zijn er in samenwerking met het bedrijfsleven voldoende afspraken voor stageplaatsen gemaakt?

Er ligt ondanks de onzekere tijden een goede begroting voor Midden-Drenthe klaar. De PvdA heeft enkele vragen gesteld en suggesties gedaan. We wensen het college succes met de uitvoering van deze begroting. Er komt misschien nog veel op ons af, maar er is in elk geval een solide fundament aanwezig.